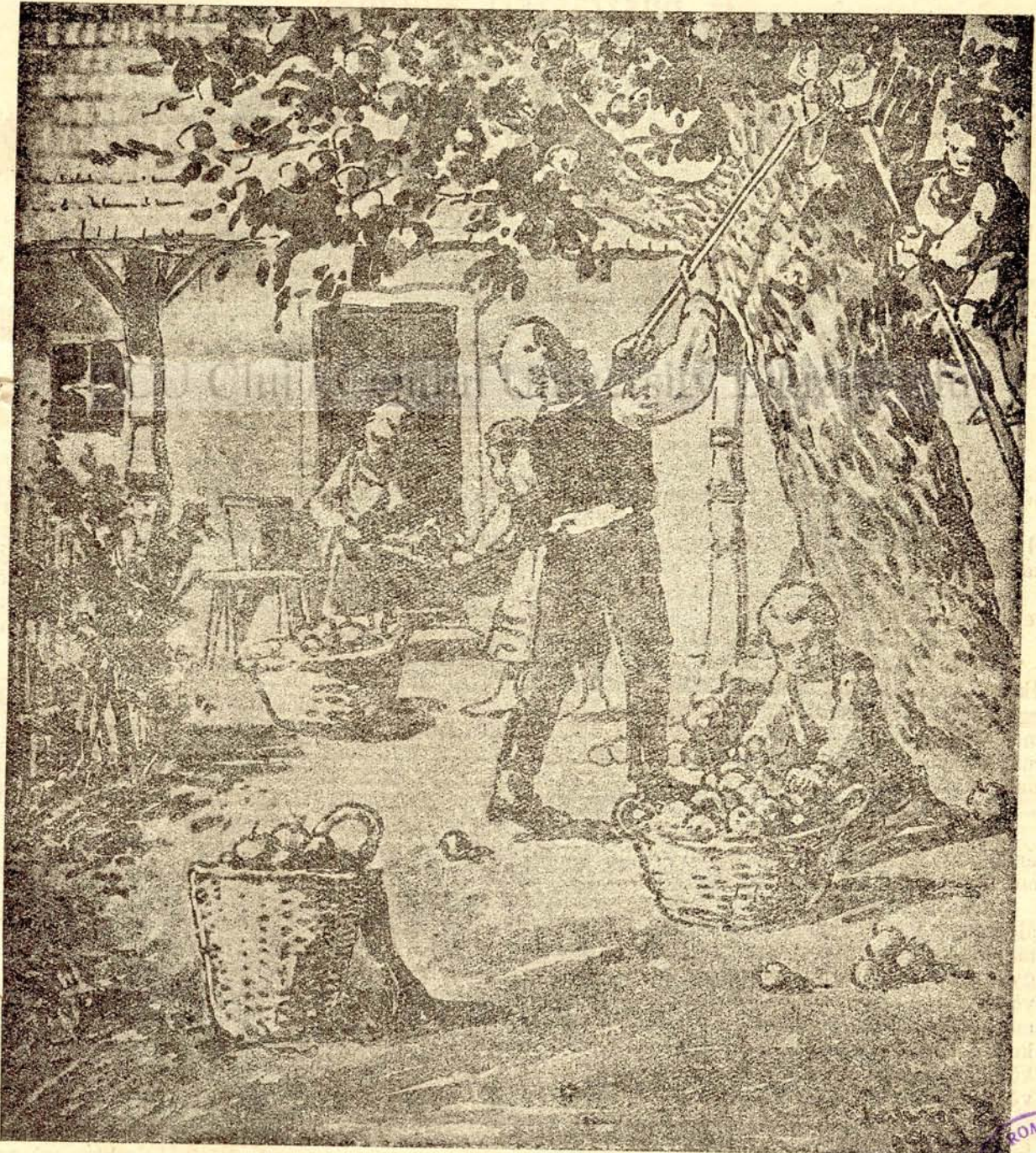

CIMBORA

70 GYERMEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

ALMASZEDÉS.

Ócsvár Rezső rajza.

FIAMNAK.

— Irta: SZEMLÉR FERENC. —

*Ha nagyra nősz — mit Isten adjon —
Légy testben mindig ép, erős,
Tettel mutasd, hogy férfi lettél,
Kinek a szíve-letke hős.*

*Ne nagy vagyon, hírnév, dicsőség
Legyen a cél, az ideál,
Amelynek útján annyi félszeg
És annyi nyegle törpe jár.*

*A becsületnek keskeny útját
Keress te csak és el ne hagyd;
A szent igazság érdekében
Szent harcra fegyverezd magad.*

*S ha tán szegényen, üldözötten
Kell érte túrva küzdened,
Ne félj! A győzelem babérvját
Tenéked adja Istened!*

(Brassó.)

A pusztaszeri áldomás.

— Irta: BENEDEK ELEK. —

A pusztaszeri sikszágon bolyong a lelkem, színről-színre látni vélem a honszerző magyarokat — a nagy munka után. A honszerző magyarokat, akik hadban vitézek, tanácsban bölcssek, körültekintők valának. Látom, amint felgyulnak a tüzek a végtelen pusztán, közepén óriási máglya: fehér lovat áldoznak rajta a befejezett munka öröme, hálaadásul a magyarok Istenének. Látom a tüzek körül sürgölődő-forgolódó asszonyokat, férfiakat, gyermekeket — minden tűznél a buja legelőkön hizott ökrök husa sül ropogós pirosra, merthogy ma nagy áldomást tart a magyar. Rengeteg hordókat ütnek csapra: magyar föld termette, magyar nap érlelte szőlő nedve csorog a kupákba.

Árpád s vezérei, a „hét magyar“, ezeknek fiai, egy helyen kerekednek össze, a puszták közepén. Köröskörül a népek rengeteg sokadalma.

— Hej, ha Botond itt volna! — rikkantja el magát Szabolcs, Előd fia. — Igyunk az ő kalandjára!

— S a Kusidera! üti serlegét Szabolcs serlegéhez Bulcs.

— Hé, Lehel, elé a kürtöt! — biztatja Örs. Lehel, Tas fia, nem kéreti magát, eléveszi ékes faragásu, fehér csontkürtjét s amint belefúj, egyszerre nagy csend lesz a pusztaságon. Diadalmas dallam bűg át a pusztán, de hiába, ilyen a magyar nőta: mélabánál zokogva kíséri a diadalmas, fel-felharsanó szilaj hangokat.

— Haj, magyar, haj!

Mintha mind ezt búgná a kürt. Csak a magyar érti, hogy e kiáltás nemcsak harcra tüzelő, de sok esztendő búja, keserve is sir benne.

— Haj, magyar, haj! — zug fel egyszerre az áldomásozó magyar. S im, — mi történt? — megmozdul messze, a szemhatárig elterülő magyarság széle, mintha váratlan ellenség lepte volna meg. Riadtan szöknek fel mind, összegomolyodik a tömeg, ember ember hátán kandiskodik. Árpád s vezérei kardjukhoz kapnak. De a következő pillanatban ujjongó kiáltás hömpölyög végig. Hüvelyüket lengetik, dobálják a magyarok:

— Botond! Kusid! Botond! Kusid! Haj, erre, haj!

Ihol, már itt is a két dalia, nyomában ne-

hány száz főnyi csapat. Egyenest a fejedelemhez tartanak s tisztelkedve állanak meg előtte.

Árpád arca hirtelen elkomorul, de aki jól vigyázza, láthatja, hogy erőlteti most a komorságot, — a fellegek mögül kimosolyog az áldott nap fénye.

— Merre jártatok? — mennydörög rájuk Árpád.

A két dalia félig dacosan, félig restelkedve szegzi szemét a földre. Kusid kap szóhoz.

— Ami igaz: igaz, nagy fejedelem, ami nem igaz: hazugság — átalnéztünk kisnyég Görögországba.

S megverték! Kivertek!

Most már Botond kapta el a szót.

— Akkor nem állanánk itt.

Hová lett a komorság Árpád arcáról? Eltűnt, elenyészett, de azért feddően néz a két daliára:

— Legyen vége a kalandozásnak. Akkor s ott huzzátok ki a kardot, ahol kell. Oktalanul nem szabad fogyasztani a magyar vért. Tudjátok-e, mi történt, amíg ti odakalandoztatok? Felsőztottuk Attila földjét a törzsek s nemzetségek közt. Mind megkapta részét, aki itthon volt. Hátha ti rólatok megfeledeztünk?

Mondta Botond:

— Nekem elég egy sáturnak való hely s a lovamnak legelő. A többi én eligazítom.

— Botond! Felejtet-e, hogy ki fia vagy?

— Nem felejtettem, nagy fejedelem. Onk fia s vére vagyok. Ha apám uram kapott földet, jut abból nekem is. Osztán, ha lehiggad a vérem, ott ragadok én is. De most verekedni akarok.

— És te, Kusid? — fordult a fejedelem Kusidhoz.

— Nekem is verekednöm kell, — felelt Kusid — amig a ját vereködik.

— Telepedjete asztal mellé! — parancsolta a fejedelem s mosolyogva legyintett a kezével.

— Majd meghiggad a vérük, szólalt meg Előd. Mink is ilyenek voltunk. Ne busuljon emmián, fejedelem ecsémuram.

Árpád serleget emelt s mondá, amint következik:

— Vezérek! Magyarok! Nem búsit engem a magyar vitézsége, de búsit, ha oktalanul ontja

vérét. Áldjuk nevét a magyarok Istenének, hogy eddig megsegélt s oktalan harcokkal ne vivjük ki haragját. Éljen a magyar!

– Éljen a magyar! – zugott a pusztán végig s összecsendültek mindenütt a kupák és serlegek.

– Igaza van a fejedelemnek, ját! – bökte oldalba Kusid Botondot.

Botond rámondult Kusidra:

– Ma összeveszünk, ját.

– Mi-e, ját? Mi osztán soha, míg a világ s még két nap.

Azonközben elvegyültek a két daliával hazakerült vitézek is az áldomásozó nép között. Hangos, szilaj kedv áradott szét, sokan táncrekerekedtek, sokan nótára gyujtottak. Nem meszsze a fejedelem asztalától éktelen kacagás kísért egy nótát.

– Miféle nótát énekelnek? kérdezte Árpád.

Mondta Kusid:

– Most csinálták a fiuk, amint hazafelé jö-dögéltünk Görögországból – a görög császárra meg a görög óriásra.

– Hadd hallom, Kusid!

Kusid felállt s éneklé, amint következik:

*Görög császár kapuja,
Csillárom haj!
S' eleje, se hátulja,
Csillárom, haj!
Botond bárdja betörte,
Sír a császár fölötté,
Csillárom, csillárom, csillárom, haj!*

*Hé te görög óriás!
Csillárom, haj!
Ugyan bizony mit csinálsz?
Csillárom, haj!
Kapu likán jere ki,
Vár rád Botond ideki,
Csillárom, csillárom, csillárom, haj!*

*Az óriás kijöve,
Csillárom, haj!
Szeme haragot löve,
Csillárom, haj!
„Kutya magyar, megeszlek,
Másvilágra elviszlek!”
Csillárom, csillárom, csillárom, haj!*

*„Kutya görög, ne ebögg,
Csillárom, haj!
Ha kijöttél, vereködj!”
Csillárom, haj!
„Hiszen minnyátt verekszöm,
Lelködöt kieresztöm!”
Csillárom, csillárom, csillárom, haj!*

*Né te, né te, óriás,
Csillárom, haj!
Ez vót csak a puffanás,
Csillárom, haj!
Botond egyet üt vala,
S az óriás meghala!
Csillárom, csillárom, csillárom, haj!*

*Görögország, ne neked,
Csillárom, haj!
Kiesett a feneked,
Csillárom, haj!
Ha kiesett, rakasd bé,
Ott a császár, fódja bé,
Csillárom, csillárom, csillárom, haj!*

Nézzetek csudát: Árpád arca, szeme mint nevet! Ki látta még ezt az arcot, ezt a szemet nevetni?

Hej, még csak most kerekedik nagy vigaság Árpád asztala körül!

Bizony, névet arca, szeme a fejedelemnek.

– Ez a magyar, ez! – mondja magában. –

Vitéz, eszeváltó, tréfakedvelő, ocsmányságot kerülő. Ma villámokat szór haragja, holnap szivárványszínekben játszik, enyeleg jókedve: élet, hosszú élet, örök élet van ígérve a magyarnak. Botondra és kusidra, bennök a magyar népre emelem serlegemet! – zendül meg Árpád érces hangja – fenékgig ürítsük a serleget!

Fenékgig ürültek a serlegek. S im, egyszerre mind maga elé bámul a vigadó magyar, a szilaj kedv mélabúba csap át, ott áll mögöttük a hegedős, pengeti lantját, s száll, száll a dal a csodaszarvasról...

Az égen felragyognak a csillagok s gyönyörködve hallgatják!

Hunor, Magyar, haj!

(Kisbaczon.)

ANYA.

– Irtta: BANDI BÁCSI. –

*Akinek a mellén
Gügyögtetek hajdan,
Szeressétek örömeiben,
Védjétek a bajban!*

*Ki a kis bölcsőtök
Fölött éjszakázott,
Csókoljátok meg szemét, ha
Olykor könnytől ázott.*

*S aki azután is
Titkos aggdással
Ugy kísérte lépteteket
Egy életen által:*

*Féltő szívvél lesve,
Hogy hol s merre járnak,
– Imádkozva ejtsétek ki
Nevét az anyának!*

(Budapest.)

A „SZÖKÉS A TEKNŐBEN” című regényünk közlését már befejeztük.

A regény könyvalakban máris kapható és a csinos, izlésesen kiállított, keménykötésű műnek csekély 48 leu az ára.

Kevés példányunk van. A könyvet az összeg előzetes beküldése, vagy utánvét mellett szállítjuk.

AZ ESERNYŐ.

— Irta: BERDE MÁRIA. —

Karcsi és Feri jó fiuk lettek volna, de volt egy csunya szokásuk: mindig hozzá nyultak a nagyok holmijához. Ha vendég jött, amíg a néni a nappaliban társalogtak, ők a fogasról leszedték a kalapokat és próbálgatták a nagymama fésülődő tükre előtt. A bácsik botjai se nyugodhattak tőlük. A drága nagymama holmiját még jobban háborgatták: hozzányultak a kötéséhez, aztán lefuttatták a szemeket. Feltették a pápaszemét és betörték az üvegét.

Pedig a nagymama neveltette mindkettőt, mióta édesapjuk elköltözött Isten országába. Sokszor védte is őket a szigorú anyjukkal szemben, de Karcsi és Feri ezt nem hálálták meg kellően. Egyszer a fényképes albumot, máskor a nagymama arany óráját kellett kiszedni a markukból. Azonban semmire sem vágytak úgy, mint a nagymama fekete selyem esernyőjére. Milyen pompás játékszer lenne belőle! Felsüttni, lesüttni, sétálgatni vele, egyszer botnak, máskor ernyőnek használva! A legfényesebb kisvonat, a legugrósabb gummilapda semmi lenne ehhez az az örömhöz képest. Csakhogy nagymama szörnyű becsben tartotta ezt a portékáját! Ott őrizte a ruhásszekrényében, ahol zacskóba varrt levendula és kakukkfű illatában a csipkés fekete mantill, a gyöngykotyos fekete kalap, meg az imakönyve állott, csupa olyan dolog, amivel nagymama a templomba szokott menni vasárnap.

Történt azonban a nagyvakáción, hogy a két fiut meghítták a szomszéd birtokosék. Ugyanezen nap ebéd után, Karcsi észrevette, hogy nagymama nyitva felejtette a szekrényét. Futott Feri után a kertbe, ott összetanakodtak. Ki fogják szépen csenni az ernyőt és mielőtt nagymama felébredne délutáni szundikálásából, elosonnak Gyurkáékhoz. Ott kiparádézzák magukat a pajtások előtt az ernyővel, aztán este, hazajövet, kinnt hagyják a ház előtt, a kicsi kertben és vacsora alatt valamelyikük visszacsempészi a szekrénybe. Senki se fog észrevenni semmit.

Igy is tettek: Karcsi lábujjhegyen besurrant a szekrényhez, kihalászta az ernyőt, aztán kilapultak a nagykapun. Szép vasárnapiruhás volt a falu képe, az emberek a kispert utca mentén a padkán ültek és a levegőben a napfényvel együtt csillámlott a paraszttánc távoli muzsikája. Ej, beh pompás volt nyitott ernyővel sétálni az emberek orra előtt! Sorba álltak fel a népek, köszöntek a kicsi urfiknak, bizonyára az esernyő miatt! — Gyurkáéknál még nagyobb ámulás következett. Ott voltak már mind: a papnak, a jegyzőnek, a többi birtokosnak fiai, leánykái. Szánthayék Zsizsikéje, a legcsinosabb leányka, aki után a játékbán csak úgy repült az aranyhaj, mindjárt Karcsiékhoz csatlakozott.

— Kérem, kedves Karcsi, tartson árnyékot nekem a sétához, nagyon kényes a bőröm!

Igy sétált velük a gyönyörű kis parkban, miközben Gyurkát kisárgította az irigység. Világéletükben ő volt a Zsizsi legjobb pajtása, most ime, egy esernyőért átpártol Karcsiékhoz! Karcsi meg Feri usztak a boldogságban. Nagyhangon beszéltek, hogy nagymama az aranyóráját is nekik ígerte, a nagytata vadászfegyverét is és hogy jövőre mindketten hosszunadrágot kapnak, mert betöltik a tizenhárom évet. Zsizsinek ez mégjobban imponált, rá se nézett Gyurkára, aki, mint ő, tizenegy éves volt csupán.

A délután folytonos diadalban telt el, végül besötétedett és haza kellett menni. Zsizsire várt a szobalány, de Karcsiék felajánlották, hogy hazakísérik. A templomtéren jobbra, balra oszlott a társaság. Zsizsit a falu tulsó végére kellett kíséreni. Az utcát részeg legények és hazatérő marhák tették bizonytalanná. De azért eljutottak szerencsésen az udvarházig. Zsizsinek kezitcsokolommal köszöntek, amire Zsizsi halkan, boldogan felkacagott. Iszonyu büszkén indultak hazafelé. De jaj, a büszkeség nem soká tartott. Végkép besötétedvén, a kutyák egyre sürűbben ugattak rájuk a kertek alól, itt-ott egy-egy hatalmas kuvasz már a ház elé volt engedve. Minden háznál újabb vész fenyegette őket. Hej, bizony, még eddig darabont nélkül este későn sohse jártak az utcán! Az esernyő tette ily vakmerőkké és lovagokká őket.

Próbáltak is védekezni a szokott módszerrel: leguggoltak, dobálóztak, ment is ez egy darabig, de már csorgott a verejték az arcukról és úgy vacogtak, mint két összeverődő nyárfa-levél. Most jött a kritikus hely. A Görbe-utcai keresztelés, a hirhedett kutyakaszinó. Vagy nyolc-tíz szörnyeteg rémes csaholással vágott feljűk. Kétségbeesett ordítózásra lopták a dolgot, de ugyan hiába! Az elhagyott sikátoroknál senkise járt s a kutyák tulüvöltötték őket.

A rémes pillanatban Karcsinak megváltó ötlete támadt. Olvasta valahol, hogy csak fel kell nyitni hirtelen az ernyőt és a legelszántabb kutya is megrémül tőle. Hamar nekiszegzi hát a furcsa fegyvert a kutyahadnak és felnyitja. Tényleg, a fenevadak hátrálnak, de csak egy lépést.

— Nyissad, zárjad! Vezényeli Feri és Karcsi dühvel engedelmeskedik. Csattan az ernyő ki s be, szűkül és hátrál a kutya farka. A rémes védekezés közben végre tul voltak a keresztuton és háttal lépkedve a falu felé, jól kivédtek magukat, mig beértek a népesebb utcákba. Fellélekztettek és az égre néztek. Oda volt is miért és mindenesetre kellemesebb volt, mint az esernyőre nézni. A gyönyörű szág, mely ugy bevált védőfegyvernek, maga siralmas állapotban volt. A rémes csattogtatásban két helyen tövig beszakadt, a többi cikkben is kicafatosodott a széle.

— Jaj Istenem, jaj Istenem!

A két fiu sirva fakadt. Karcsi bukkant most is a vigasztalásra.

— Tudod, mit? Visszahuzzuk a tokjába és úgy tesszük vissza a szekrénybe. Jövő vasárnapig nagymama nem veszi észre.

Hát ez csekély megnyugvásul szolgált. De mégis, haza mertek menni és az ernyőt kint hagyva, be mertek állítani az ebédlőbe. Nagymama és anya szörnyen meg voltak ijedve, hogy oly későn jönnek. Örömben, hogy baj nélkül kerültek haza, megbocsátották a nagy késést, kivált amikor hallották, hogy Zsizsit kísérték haza.

Másnap reggel Karcsi visszacsente az ernyőt. A cafatokat szépen elrendezte, úgy csuszatta be a tokba. A hét külsőleg simán telt el, de jaj, bezzeg a fiuk lelkiismerete fel volt dulva! Ahogy multak a napok, mind szorosabban fogta a félelem görcse a szívük táját.

Elérkezett a pillanat, amikor nagymama felöltözve a csipkementillban, gyöngyös kalapban, félkezébe vette az imakönyvet, másikba az ernyőt a tokban. Karcsi és Feri reszkető szívvel kísérték a nagymamát. Ugy néztek néha össze, mint két halálraitélt. És épen ma lesz a szörnyűség, amikor a nagymama uj kenýérre urvaszorát veszen!

A fiuk a templomba a kóruson ültek. Ott szoktak a többi gyermekekkel énekelni. De most lojtogatta a félelem a torkukat. Kint ugyanis megeredt az eső. Ilyen szomorú eső még sohasem esett. És hiába imádkoztak, bizony el nem állott.

Szegény nagymama! A templom előtt, az oszlopos bejárónál bőven alamizsnálkodott, aztán fel akarta nyitni az ernyőt. Karcsi és Feri, kik már a szertartás végén kijöttek a templomból, halálsápadtan lesték a cinterem bokraiból.

— Jaj Istenem, a drága nagymama!

Ahogy a cafatokra szakadt ernyőt felnyitotta, egyszerre beléállott derekába az ideggörcse, majdnem összeesik, ha két koldusasszony fel nem tartja. Szerencsére, éppen ott várt Gyurka

a kocsiikkal a nénjeire. Hamar felültette a nagymamát a kocsiira és ráparancsolt a kocsisra, hogy hajtson Karcsiékhoz. Nem árulkodott a beteg nagymamának, bár mindjárt tudta, kik teheték tönkre az esernyőt.

Othton Karcsiék anyja lefektette a nagymamát és téglát melegített a derekára.

— Jaj, lelkelem leányom, ki tehetette ezt a csufat velem? Nyöszörgött a nagymama!

— Majd végire járok én! És el is látom a baját annak, aki tette! — Így szólt a szigorú anya.

Épen most ballagott be Karcsi meg Feri a nagykapun. Alig mertek a konyháig vánszorogni, ahol anyjuk a téglamelegítést dirigálta.

— Hogy van nagymama? Kérdezték szepegve. Anyjuk csak egyet nézett reájuk.

— Na, urfiak, mondta, tisztában vagyok veletek! Ezért szöktetek meg a múlt vasárnap, azt se mondvá, félkalap! Hanem ide figyeljete: Nem ernyő való nektek, hanem mogyorófacsalca! Mars a gabonás magazinba! Hogy nagymama ne hallja a patáliát, ott majd kaptok ernyő helyett botot!

Vessünk fátyolt a magazinbeli jelenetre, mely oly megalázó lehetett a két hölgykísérő hősre, ki életét kockáztatta Zsizsi hazakisérésével. — Csak azt jegyzem még fel, hogy a magazin után a két fiu töredelmes vallomást tett a beteg nagymamának, erősen megfogadva, hogy többé nem nyulnak a nagyok holmijához. A nagymama persze megbocsátott, de ez csak félig-meddig enyhítette a szörnyű megalázást, ami még várt rájuk. Gyurka ugyanis nem volt oly nagy lélek, hogy Zsizsi előtt is hallgasson. Kárörvendve mesélte el Zsizsinek, hogy a nagymama ernyője bitorolt jószág volt és nagyon szomorú végre jutott: bottá változott a két fiu hátán.

A huncut Zsizsi a következő gyermekzsuron megkérdezte Karcsiéktól, hogy a vadászfegyver és az aranyóra is ugyanabban a szekrényben áll, ahol a nagymama esernyője?

(Marosvásárhely.)

A müncheni jászolgyűjtemény.

— Irta: Dóczyne Berde Amál. —

Szürke eszköz a toll és fekete a tinta ahoz, amiről én mesélni akarok nektek. A színes fantáziákat hívom tehát segítségül mondanivalóhoz. Ennek szárnyain repüljünk el a bajor szép fővárosába, Münchenbe. Nem is hiszitek el, hányszor gondoltam én ott reátok. Lépten-nyomon gyermeket lát az ember és nagyon szeretik őket, mert még a város véd-szentje is egy barátcsuhába öltözött gyermek.

Mint minden városban, itt is most sokat nélkülöznek a gyermekek tejben, kenyérben és fűtött szobában, de viszont sok szépet láthatnak olyant, ami ti előttetek csak a mesék birodalmába tartozik.

Jertek velem most gondolatban egy olyan helyre. Hopp, már ott is vagyunk egyik legszebb gyűjteményben, a Nemzeti Muzeumban. Ide van összegyűjtve sok szép holmi, amit a bajor nép évszázadok óta alkotott vagy szerzett. Szőnyegek, ékszerek, fegyverek, régi tárgyak stb. Aztán van egy olyan része is e palotának, amit mintha csak egyenesen a gyermekek gyönyörűségére rendeztek volna be, bár mondhatom, hogy a felnőtt embert is bámulatra ragadja. Ez a jászolgyűjtemény. Magyarosan inkább betlehemes gyűjteménynek nevezhetnők. A falragaszok és az udvarias örök mindenike figyelmeztetnek arra, hogy ezt meg kell néz-

nünk, mert páratlan a világon. Vajjon milyen is lehet ez a gyűjtemény, tőprengünk magunkban, míg a legfelső emeletig eljutunk? Bármilyen is legyen, amire a német ember azt mondja, hogy nagyon szép, minden esetre megérdemli a fáradságot.

Lépjünk tehát be. Köröskörül vak sötétség. Valami halvány fényecske dereng valahonnan s mi utána indulunk, mint a mesében szokás. A csillagfény erősödik és vezet előre minket, mint hajdan a betlehemi pásztorokat. De nini, mintha a csodák kapuja nyilna meg előttünk, éppen óraájuk találunk. Sötétkéék ég borul felettünk, a meleg égőv olajfái között járunk, egy kis istálló kerül szemünk elé, belsőjében égi szép asszony tart egy ujszülött csecsemőt. A pásztorok körben térdelnek és úgy imádják őt. A kis Jézus! Megdörzsöljük a szemünket, vajjon nem káprázott-e? Nem. Most már megszokta a világitást és észre vesszük, hogy tulajdonképpen hol is vagyunk. Egy széles folyosó közepén. Két oldalt óriási üvegfalak és minden falon át egy-egy gyönyörűen kiépített és elrendezett tér, benne Krisztus élete megelevenítve, természetű tájrészletekkel és babanagyságu figurákkal. Ezek az alakok elsőrangú művészek munkái fából, vagy viaszból készítve, összeállításuk csodaszép. Amint lassan előretálunk a folyosón, még többször egymásután kerül szemünk elé a szent éjszaka, de mindig más és más elrendezésben, amit a művészek mindenike a maga izlése szerint elgondolta. Egy olasz például az egész történetet a nápolyi öbölbe helyezte el, de nem vesszük tőle rossz néven. Neki ugy esett jól, hogy hazaszeretét a Jézuska iránti szeretetével összekapcsolja, amint azok ugyanis egy helyről, a szívéből fakadtak. Azon se csodálkozunk, hogyha a felirásokból megtudjuk, hogy a legtöbb munka itt olasz és bajor eredetű. E két nép mindenike nagyon vallásos és fejlett a művészi érzéke.

Tovább haladva, a történetek folytatása következik. Jön az Egyiptomba menekülés, a három király imádása stb. A három keleti király imádása van a leggyakrabban feldolgozva. Ezeknek a képeinél nemcsak szívünket indíthatja meg a művész, hanem elkápráztat az egész munka gazdagságával. Dúsabb a növényzet, diszesebb környezetbe kerül a szent család, na és a három király öltözet, kincsei és kísérete minden képzeletet felülmúló pompával van kiállítva.

Megszámlálhatatlan sok ajándékot hoznak a kis Jézusnak, akinek a világrajötte a távoli országokig eljutott és ők elhoznak mindent, ami kedves előttük, hogy szeretetüket és imádatukat méltóképpen kifejezhessék. Ruhájuk bársony és selyem, koronájuk roskadozik a drágakövektől. A szerencsenkirálynak úgy villognak a fogai, mint a gyöngysorai. Az aranypalástok a földön hevernek a kis Jézus előtt s utánuk a társzekerek hosszú sora következik

és fényes lovas kíséret. Annyi ajándék érkezett, hogy azt kell higgyem, hogy tinektek még mindig ezekből juttat a kis Jézuska. Sokszor már el sem fér a képben ez a sok drága holmi s ezért nagy üvegszekrényekben külön van elhelyezve. A bársonnyal bevont polcokon a következő tárgyak láthatók: Kosarak, rakva ételneműekkel, gyümölcsökkel, halakkal, fényes ruhák, edények, szerszámok, pipák és hangszer aranyból, ezüstből, elefántcsontból. Aztán végtelen sorban mindenféle fegyverek s mindez sokszor alig pár centiméter nagyságban.

És mindannak ellenére ugyebár, hogy Jézus a szegények apostola lett, s egyetlen fegyvere volt csak, a szeretet.

Hanem ennek az a magyarázata, hogy akit szeretünk, annak mindent és mindenünket szívesen odaajándékozunk.

Vannak aztán egész szobák megtöltve augsyalokkal, jelmezes babákkal, báránnyakkal, amelyeket mind a fenti képekhez terveztek a művészek s még tovább Krisztus szenvedései és más bibliai tárgy történetek bemutatása következik.

Tudom, hogy ha ide járhatnátok vallásoktatásra, hát mindeniketeknek csillagos egyese lenne a hittanból. Hanem ha már olyan könnyen nem is repülhetünk három országon keresztül, megkaphatjuk idehaza is – kicsiben bár – ugyanezt az élvezetet a betlehemes gyermekektől. Az ők egyszerű tornyos istállócskájuk is azzal az áhitattal beszél ezekről a dolgokról, mint a művészi kezek remekei. Éppen úgy kell tehát szeretnünk őket is képre való törekvésekben, mint ahogyan bámulattal és elismeréssel adózunk azoknak az embereknek, akik az említett szép dolgokat készítették, összevásárolták s ma a világnak bámulatára és gyönyörködtetésére mutogatják.

(Nagyenyed.)

Csehszlovákiai előfizetőinkhez!

A Cimbora kiadóhivatalának Csehszlovákiában a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál van számlája, amely számla javára az előfizetési díjakat cseh koronában az alábbi pénzintézeteknél lehet befizetni:

- Beregsas*: Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.
- Helmeoz*: Bodrogekői Bank r.-t.
- Hlohovec*: Galgóczi Hitel intézet.
- Illava*: Illavai Hitelbank.
- Lucenec*: Nógrádmegyei Népbank.
- Michalovec*: Nagymihály kereskedelmi és hitelbank r.-t.
- Mukacevo*: Beregmunkácsi bank r.-t.
- Nitra*: Nyitrai Takarékbank r.-t.
- Nove-Mesto*: Első Vágújhelyi Bank r.-t.
- Nove-Zámky*: Ersekújvári Népbank r.-t.
- Presov*: Eperjesi Bankegyelet.
- Roznava*: Rozsnyói Bank r.-t.
- Sevljus*: Nagyszöllősi Hitelintézet.
- Sp. Nova-Ves*: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.
- Trencin*: Trencsényi Hitelbank r.-t.
- Trnava*: Nagyszombati Első Bank r.-t.
- Velke-Kapusany*: Nagykaposi Hitelbank r.-t.

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a japánokról.)

II.

Tamás: A multkor megigérted, hogy kérdezősködhetem még a japánokról. Felírtam egy néhány dolgot, hogy el ne felejtsem. Legelőször azt szeretném tudni, hogy ilyen szelid és jólelkű nép között miért nem terjedt el a keresztény vallás. Azt hallottam, hogy nagyon kevés keresztény van közöttük.

Apa: A hittérítők régóta felkeresik Japánt, de nagyon kevés eredményt tudtak elérni. Kevés a keresztény Kinában és Kína mellékországaiban is. Ez nem azért van, mintha Krisztus tanítását fel nem tudnák fogni. Könnyű nekik megérteni a szeretet vallását, hiszen Ázsia szívében és keleti felében mindenütt el van terjedve Budha vallása. Budha tanításai között és a keresztény vallás között sok rokonvonás van. A krisztusi gondolatokat megértik az ázsiai népek, de azt mondják, hogy a fehérek másképp beszélnek és másképp cselekszenek. Papjaik a szeretetről prédikálnak, de megjelennek a hajóhadak felszerelve ágyukkal és katonasággal. Összelövdözik városaikat, leölik az ellenállókat és rájuk kényszerítik akarataikat. Ahová bevonulnak, pusztulás és gyász jár nyomukban. A fehérek többször megalázták Kinát, sőt Japánt is ők kényszerítették arra fegyverrel, hogy megnyissa kikötőit. Ezért nem terjed azon a vidéken a kereszténység, a katonák és politikusok lerombolják mindazt, amit a buzgó térítők felépítenek. Japánnal megjárták a hódítók. Fegyverrel kényszerítették az országot arra, hogy kikötőt adjon az európaiaknak. Alig pár évtized telt el azóta. A japánok jó tanítványoknak bizonyultak. Eltanultak az európaiaktól mindent. Nemcsak saját országukat védelmezték meg, hanem olyan nagyhatalom lett ez az ország, hogy a világ sorsának intézésében is nagy sulya lett szavának. Az újabb időben legyőzte Kinát, megverte Oroszországot és befolyása évről-évre emelkedett. Még sok kellemetlen meglepetést fog szerezni az európai államoknak és Amerikának. Ilyen gyors változáson alig ment keresztül még ország. A régi berendezkedést megszüntették, levették azokat, kik az ősi hagyományokhoz és az elzárkózottsághoz ragaszkodtak. A japán ifjak az egész világ kiváló főiskoláit előzőnlötték, vitték haza azokat a tapasztalatokat, melyeket az európai népek évszázadok során értek el. A világháboru előtt különösen a német egyetemeken tanult sok japán ifju.

Tamás: Otthon nincsenek iskoláik?

Apa: Ma már vannak kitünő iskoláik. A főiskoláikon kiváló külföldi tudósok is tanítanak, de azért ma is sok japán ifju megy külföldre tanulni. Az iskolába ott is köteles mindenki járni a gyereket, mint nálunk. De nehezebb az

elemi iskolájuk. Nem könnyű mesterség megtanulni náluk az írást, bár újabb időben egyszerűsítették. Azt hiszem, a tanító bácsi néhányszor a körmödre koppintana, míg a sok írásjelet megtanulnád.

Tamás: Mielőtt a fehér emberek benyomultak Japánba, az ottlakók teljesen műveletlenek voltak?

Apa: Nem voltak teljesen műveletlenek. Sokat tanultak a kínaiaktól. A japánok ma is nagyon sok kínai szót használnak, a kínai írásjelek közül is többet át kellett venniök. Budha vallása is Kinán keresztül jutott el hozzájuk. Vallási tekintetben nagyon türelmesek. Megvan az ősi japáni vallás is, mellette pedig elterjedtek Budha tanításai. Sokan azt hiszik, hogy vallásuk adja meg nekik azt a félelmetes bátorságot, ahogy a legnehezebb helyzetben megállottak és szembe néztek a halállal. A vallásuk nem kecsegteti őket nagyszerű tulvilági élettel, ha a harctéren elesnek. Másban kell keresnünk bátorságuk és halálmegvetésük okát.

Tamás: Jó, hogy szóba hoztad, mert ezt is felírtam. Meg akartam kérdezni, miért harcolnak olyan bátran a japánok.

Apa: Erre nem tudok határozott választ adni. Ha ott laknék egy darabig közöttük, valószínűleg felismerném az okokat. Így csak sejtem. Azt hiszem, a legfontosabb ok nevelésükben van. Már az elemi iskolákban bizonyos katonai gyakorlatokra tanítják a gyerekeket. Amikor pedig a serdülő korba jutnak, katonai kiképzésben részesülnek az iskolában. Mielőtt a japán ifju igazi katona lett, már ki is van képezve. Ez magában még nem magyarázza meg hihetetlen bátorságukat, legfeljebb ügyességüket és kitartásukat. De korán megszokják a fegyelmezettséget. Ez pedig döntő fontosságú mindig, amikor közös vállalkozásba fognak az emberek. Sokat tanultak ők a németektől és a franciáktól. Ma már ott tartanak, hogy tőlük is tanulhatnak régi mestereik.

Egyáltalán nem idegenkednek a fehérektől. Fővárosukban, Tokióban, minden nemzetnek a fiai megfordulnak. De azért ezen a nagy városban is látszik, hogy a japánok országában van az ember. Rengeteg templom, igen sok park van ott. A nagy szabad területeknek az a magyarázata, hogy Tokió a császár és az udvar odaköltözése folytán hirtelen nőtt meg, néhány szomszédos falu összenőtt lassanként vele, de az egyes falvak között még mindig maradtak befásításra alkalmas nagy szabad területek. A házak azonban kicsinyek a fővárosban is. Csak újabb időben történtek változások. A tűzvész gyakori itt, néha egész utcasorok égnek le. Az elpusztult házak helyére bizony már nem min-

dig kerülnek a régi kis japán házak. Tokio egyes utai már nem emlékeztetnek a régi japán világra. Azt hiszem, hogy nagyon jól mulatnál, ha végigsétálnál a városon. Bizony ott nemcsak vásár alkalmával van cirkusz vagy komédia, hanem az egyes tereken gyakran felüti a tanyáját egy-egy bűvész, komédiás, utcai énekes, hasbeszélő, vagy más mulattató. A gyerekek valószínűleg nagyszerűen érzik magukat, ha végignézik az ingyen mulatságot, mert tányérozás elől valószínűleg megszöknek és a szomszéd komédiás meghallgatására sietnek. Utközben betérnénk egyik-másik templomba is. Itt már nem volna szabad nevetni, mert templomban akkor is komoly az ember, ha különös és szokatlan dolgot lát. Pedig ilyen eleget láttak. Egyik templomban például észreveheti, hogy az emberek közül néhányan a bálványszobrokhoz dörgölődnek. Előbb azt hiszi, hogy talán vakaróznak, mert az állatok szoktak néha a falhoz vagy fához dörgölözni. Csak később jön rá az ember, hogy betegek szegények, beteg tesztreszüket surolják a bálványhoz. Azt hiszik, így megmenekülnek a bajtól. Olyanokat is látnál, kik apró cédulákat vásárolnak a papoktól. Ezek rövid imádságok. Nem is kell őket elmondani. Bizonyosabban meghallgatásra talál az ima, ha a hívő megnyalazza és ügyesen hozzávágja a bálványhoz. Ha nem tapad, újabb nyalazás és újabb dobás következik.

Tamás: Szeretnék úgy sétálni Tokióban, hogy ne ismerjenek fel. Ha az embert idegennek nézik, sok mindent eltitkolnak előle. Milyen ruhában kellene ott az utcán járni?

Apa: A ruhádról nem mindjárt ismernének rád. Sokan járnak Tokióban európai ruhákban, bár nagyon sokan ragaszkodnak még a fővárosban a japáni ruhákhoz. A japáni ruházódás nagyon egyszerű. Egy alsó ruhát és egy felsőt viselnek. A felsőt kimonónak hívják. A kimonó olyanszerű mint egy hálókabát. A derekán öv van. A nők ruházódása hasonló a férfiakéhoz, csak a kimonó színe nagyon változatos. Igaz, hogy csak fiatal korban. Igen szép látvány, mikor egy csomó fiatal leány a legváltozatosabb színű kimonóban közeledik az idegen felé. Az idősebb asszonyok felső ruhájának színe egyszerű. A férfiak ünnepi alkalmakkor a kimonó fölé még egy kabátszerű öltönydarabot vesznek. Ezt az öltözködést csak a városi lakókra írja elő a divat. A falvakon, különösen az ország belsejében a lehető legegyszerűbben öltözködnek az emberek. Majdnem azt mondhatnám, hogy a bőrük a ruhájuk, alig vesznek magukra valamit. Különösen a földmiveseknek okoz kevés gondot a ruházódás. De a tisztaságot még itt is szeretik. A japánok igen gyakran fürdenek.

Tamás: Nem is csodálkozom rajta. Sok a tó és a folyó, hosszú a tengerpartjuk. Viz tehát majdnem mindenütt van. Aztán nem is lehet hideg a víz, hiszen Japánbán sokkal melegebb van, mint nálunk.

Apa: Sok tekintetben igazad van, még sem talátlad el a teljes igazságot. A japánok legjobban szeretnek forró, vagy legalább is nagyon meleg vízben fürödni. A tengerpartiak és folyómellékiek bizonyára a szabadban fürdenek, de a városiak a fürdőkre vannak utalva. Van is a nagy városokban elég. A fürdőben olyan meleg a víz, hogy te valószínűleg nem bírnád ki, égetné a bőröd. Ők ezt szeretik. Szinte megfőve jönnek ki a forró vízből.

Nem szeretném, ha azt hinnéd, hogy ezek után nyugodtan sétálhatnál Tokióban. Bántani ugyan senki sem bántana, de rögtön felismernek benned az európai gyereket, hiába öltened magadra japáni ruhát. Legelőször az arcod árulna el. A japánoknak sárgás-barna a színük, a szemük vágása sajtáságosan ferde. A járásuk is egészen más, mint az európaiaké. Ha barnára süttetnéd magad a napon és eltanulnád csoszogó járásukat, akkor meg arról ismernének meg, hogy az arccsontjaid nem állanak ki. Hát még ha megszólalnál! Hiába tanulnád meg a nyelvüket idehaza, mert ők egyes alkalmakkor egészen másképpen viselkednek, mint az európaiak és más mozdulatokkal kísérik szavaikat. Számítalan példát mondhatnék neked, de egy példa segítségével is megérted. Amikor mi valamit helyeselnünk, vagy ígent intünk a fejünkkel, olyankor Japánban mélyen meghajolnak az emberek. Amikor mi valamit megtagadunk, vagyis némán nemet intünk, Japánban ezt az intést nem értik meg. Ott balra kell fordítani erősen a fejet, ez jelenti náluk a nemet. De másképp hívják, másképp küldik el az embert, más az arckifejezésük, amikor csodálkoznak, haragszanak, sőt amikor örülnek is. Azok az arcmozgások, melyekkel mi némán is tudtára adhatjuk környezetünknek érzéseinket és gyakran kívánságainkat, Japánban nem érvényesek. A nyelven kívül ezt is meg kell tanulni az embernek, ha nem akarja, hogy azonnal ráismerjenek. Ilyesmit megtanulni pedig szinte lehetetlen, mert ezeket az arc- és testmozgásokat gyermekkorunk óta ép úgy megszoktuk, mint ahogy ők hozzászoktak a maguk mozgásaihoz.

Tamás: Még egy dologra nagyon kíváncsi vagyok. Magyarázd meg nekem, apám, mi az a harakiri!

Apa: A harakiriről nem szívesen beszélek, mert nem szeretek szomorú dolgokról beszélni. Ne faggass tehát a részletekről, elégedjél meg annyival, amennyit elmondok! Könnyen megértheted, mert te már sokat olvasgattál a törökökről.

Ha a török szultán valamelyik vezérét meg akarta büntetni, fekete zsinórt küldött neki ajándékba. Ez a szomorú ajándék azt jelentette, hogy az illető végezze ki magát. Ha nem tette volna meg, ugyis elérte volna a szultán büntetése. Japánban hasonló szokás volt évszázadokon keresztül. Ha a mikádó, a japáni császár, fontos okokból megharagudott valamelyik fő-

emberére, tudtára adta ezt. Ez már elég volt arra, hogy az illető öngyilkosságot, harakirit kövessen el. Az öngyilkossággal kiengesztelte a mikádó haragját. Családját és vagyonát megmentette, bünéről többet nem beszéltek. De harakirit követhetett el valaki azért is, mert becsületén folt esett. Ez esetben is lemosott halálával minden gyalázatot magáról is, családjáról is. Ennek az öngyilkosságnak megvolt a maga különös és szörnyű módja, de erről nem beszéltek. Ujabb időben nem alkalmazzák ezt a büntetést.

Japán ma már csak belsejében a régi. A

falvak lakossága makacsul ragaszkodik a hagyományokhoz. A tengerpartok lakói és a nagyvárosok népe nagyon átalakult. Az utolsó évtizedek meghonosították Japánban az európai intézményeket és az új kormányzás hatása alatt sok régi babona és kegyetlenség szűnt meg. Igaz, hogy sok régi szép hagyomány is pusztulásnak indult.

(Budapest.)

A CIMBORA

első félévi BEKÖTÉSI TÁBLÁI elkészültek. A csinos és tartós bekötési táblák ára 30 leu és 5 leu postaköltség.

A VADGALAMB.

(Indiai mese)

— Magyarba átültette: BENEDEK MARCZEL. —

Egy irgalmatlan madarász
Akit gyűlölt az erdő népe,
Betévedt egyszer egymagán
A rengeteg fák sűrűjébe.

Rokon, barát nem járt vele,
Ilyen embernek nincs barátja,
Artatlanoknak gyilkosát
Mindenki elborzadva látja.

Kalitkát, hurkot és botot
Cipelt az erdőn át magával,
Hogy a szándéka rossz megint,
Ez a sok szerszám is reávall.

S amíg az erdőn kóborol,
Borul az égre szürke felhő,
Eső zuhog, villám lobog, —
Hinnéd, világnak vége eljő.

Ijedten fut a madarász,
Futtában egy nagy fához ér el,
S így szól: „e fának istene
Megvéd, s a bajból kivezérel!”

Lakott a fán egy vadgalamb,
Siratta régen szive párját,
S az ő kezében látta most,
Csapkodva a kalitka zárját.

„Eső zuhog, villám lobog” —
Szegény galamb szól bugva ottan,
„S a párom vissza még se jó,
A fészünk busul elhagyottan.

Asszony nélkül nem ház a ház,
Amíg az asszony nincsen benne,
Asszony, ki férjét szereti —
Akáresak vadon erdő lenne!”

Hallotta a fogoly galamb,
Hallotta ezt és sirt a lelke,
Es bugva szépen, csöndesen,
Ura szavára ezt felelte:

„Olyan asszony, kinek nem ég
Uráért minden cseppnyi vére,
Csufos halálra érdemes,
Nem méltó az asszony névre.

De most a gondunk más legyen:
Hallgass a szómra, édes férjem,
Engedd meg, hogy a madarász
A fedelünk alá betérjen.

Az éhező, a szomjazó,
Ki ételt, szállást kér tetőled,
Meghallgatatlanul soha
Ne távozhasson előled.

Ne gyűlöld őt, mert elfogott,
Gyászba borítva a szívünket:
Lehet, hogy régi bünökért
Az Isten karja ezzel büntet.”

A vadgalamb érté a szót,
Leszállt a fázó madarászhoz,
S így szólit hozzá: Uram, gyere,
Szállj be a békességes házhoz.

A faoduba hogy bement,
— Tul tett az most sok uri házon —
Mindjárt így szólit a madarász:
„Kérlek, csinálj tüzet, mert fázom.”

Tüzet rakott a vadgalamb,
Pattogtak vigan száraz gallyak.
De nem nyugodt a lelke még:
„Elébe vajjon mit tálaljak?”

Másnak van bőven mindene,
Vehet is ételt pénzen, kincsen,
De én olyan szegény vagyok,
Hogy sokszor még magamnak sincsen!

Szegyenlem — és nem akarom,
Hogy többet ily gyalázat érjen,
S akit vendégül fogadok,
Étel tőlem hiába kérjen!”

Igy szólit, indult a tűz felé,
Egy darabig járkált körötte,
Aztán beléugrott, — s a tűz
A husát szépen megsütötte.

„Oh jaj! — kiált a madarász —
Ez mennyországba jut bizonynyal,
S pokol mélyére szállok én,
Küzködve örök fájdalommal.

De hogy halálomig az ég
Irgalmasabb legyen irántam:
Vezeklek sulyosan, amért
Az állatokkal rosszul bántam.”

Botot, kalitkát összetör,
A rab galambot elbocsátja —
Szegény, hogy férje halva már,
Kétségbeesve hallja, látja.

Csak ennyit mond: „nem kell nekem
Most már a szabadság, az élet,
Követlek, uram, tégedet,
A helyem ott, a tűzben, véled.”

A tűz lobog, majd hamvadoz,
A madarász még egyre térden —
S a két galamb az égbe száll,
Egymás mellett, fényes szekérben.

(Budapest.)

Elek nagyapó kis krónikája.

Szeptember utolsó hetében országszerte megnyitlak az iskolák s az én kedves Cimbora-unokáim már ott ülnek az iskolapadban s figyelmesen hallgatják a tanítóbácsik és tanítónénik magyarázatait. Az új tanítási rend szerint a 7 éves kortól a 16 éves korig kötelező az iskolabjárás, vagyis kerek tíz évet kell járni iskolába a napszamos ember fiának is. Igen helyes intézkedés, mert így remélhető, hogy a mi hazánkban sem lesz irástudatlan ember, mint ahogy nincs például a kis Finnországban. A 16 év betöltése után nem kötelező az iskolába járás, de akinek módja és tehetsége van rá, tíz-tizenegy éves korában a népiskolából átmegy a középiskolába, onnan az egyetemre. Am gyermekész-

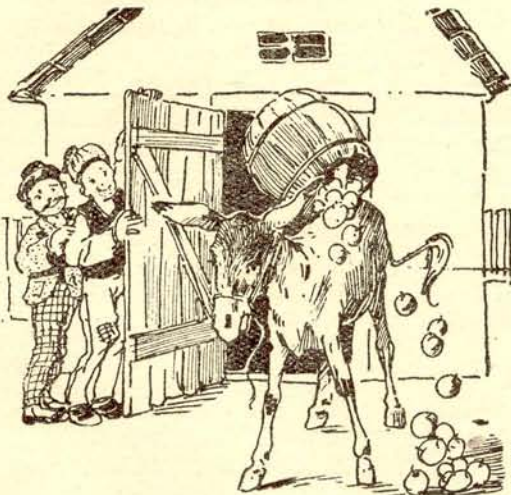
szel is láthatjátok, hogy tenger gond nehezedik a szülők lelkére s a továbbtaníttatás ma rengeteg pénzbe kerül. Nincs szíve annak a gyermeknek, aki szüleivel a keservesen kiizzadott pénzt sárbadobhatja, ellógván a tanulás idejét. Jól megjegyeztétek: nem az iskolának, hanem magatoknak tanultok, magatoknak és annak az országnak, amelynek fiai és leányai vagytok. Testben és lélekben egészséges, munkában, magaviseletben példás polgárookra van szüksége az országnak, ma inkább, mint valaha. A szörnyű világháború az emberi észnek és kéznek rengeteg alkotását pusztította el, s a romok helyén majd nektek kell újra építeni mindazt, ami elpusztult!

A szamár boszuja.

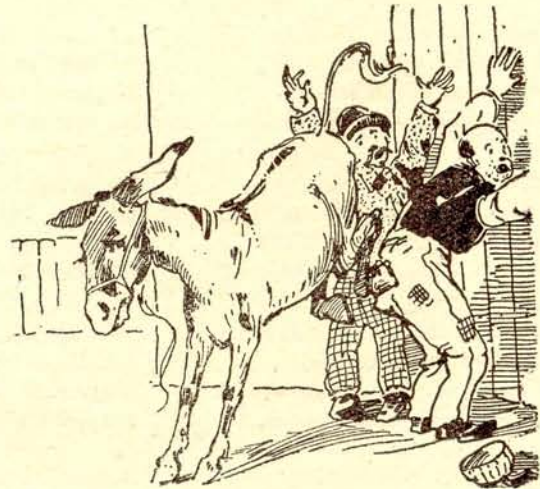
— Elmesélte Öcsike dedós korában. —

— Anyus!
 — Tessék, Öcsikém!
 — Mondok most neked egy idasz történetet.
 — Igazat? No, hadd hallom.
 — Hát vót eccser egy bácsi meg egy bácsi meg egy samár. Ezs, ugy-e, három?
 — Három, Öcsike, három.
 Nohát ez a két bácsi mit gondolt, mit nem, megakajta tífálni a samarat. Megtötötték egy hojdot almával, a hojdot felfektették a pajtának azs ajtajára s válták, hogy jöjjön ki a samár. Akkoj ostán a hojdot lágulitják.
 — Ej, ej, nagy szamár lehetett az a két bácsi. Nem gondolod, Öcsike?

— Nem én! De csak tovább, Öcsike, tovább, ez igazán érdekes. Mi történt tovább?
 — Azs történt, hogy segény samár megijedt sörnyen, mind a néd lába földbe dökejedzset, ostán csak nézste, nézste azs almát, mi sejte gulult, ostán tünődött, tünődött, vajjon ki dobta rá a hojdot. Hát eccser csak hajja, hogy azs ajtó mögött jettenetesen kacsag két bácsi s azst is hajja, hogy mondja egyik:
 — No, játod-e, ijen a samár, még ijedtibese salad!

— Vájj csak, anyus, ne sólj belé. Hát rá is gulitották a hojdot. Azsért gulitották lá, melt serették volna látni, hogy ijedtibese elfut-e a samár. Mer asondta a két bácsi, hogy ők még futó samalat nem láttak. Hát te láttál-e, anyus?

— Hisen, medájjatok, — dondolta a samár, saladok én, de azst nem köszönitek meg. Azzsal, uccsu neki, megfutamodik a samár, salad, salad, de nem ám a világ védire, hanem csak köjüsaladja a pajtát, vissza azs ajtóhoz, ahol táncsolt a két bácsi s ujjongott, hogy asondja: Nadselü! Nadselü! Salad ám a nadselü!

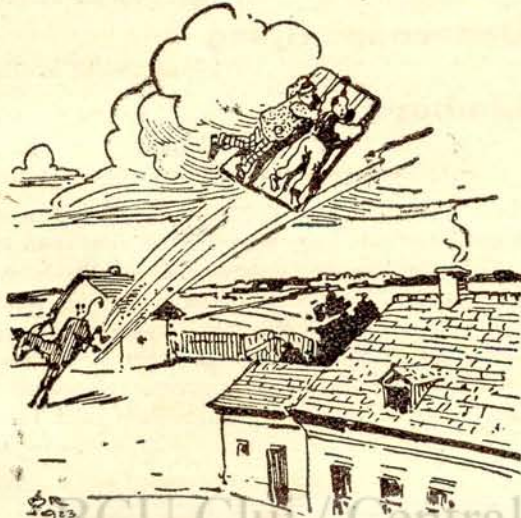
Hej, Ulam, Telemtóm, Süzs Málja, Jédus Klistus, ne hadd el, mi történt?

— Nos, nos, mi történt? — izgult az anyus.

— Azs történt, hogy a samár háttal foldult a két bácsinak, ostán, ostán — ugy hátha lugta, hogy, hogy — —

— Hogy? Gyorsan, gyorsan!

— Ud, hogy mindakét lábáról lesakatt a patkó, a bácsik neki estek azs ajtónak, azs ajtó lesakadt, ostán, ostán — —

— Nos, nos?

— Ostán a két bácsi azs ajtóhoz jagadt, oda ám, met a patkó odajagastotta, ostán — hát, Ulam, Telemtóm, Süzs Málja, Jédus Klistus, ne hadd el, jepült, jepült azs ajtó, ajtón a két bácsi, fel, fel, fel — —

— Tán csak nem az égbe?

— De bizson azs égbe!

— Hiszen ez mese, Öcsike, nem igaz történet!

— Ó, anyus, anyus, de nad delek vad te! Hát nem hallottad, hogy vót mese, nincs mese, eszután a delekeknek csak idazs történetet szabad — mesélni!?

Elek nagyapó.

A Cimborá október hó 7-én megjelenő, 40-ik számának tartalomjegyzéke:

Cimkép: *Egy kosár piros almácska...* — Benedek Elek: *Öreg faültető éneke*. Vers. — Kertész Mihály: *A mozigép*. Mese. — Csürös Emilia: *Ali basa kézfogója*. Mese. — Dsida Jenő: *Őszi dal*. Vers. — Gulyás Károly: *Suliguli*. Mese. — Tamás érdeklődik. — Beke Margit: *Gyuri a rét királya*. Színjáték. — Dvóresák János: *Bodri*. Hősköltevény. — Jani bácsi: *Hasznos szórakoztató*. — Bandi bácsi: *Béka-dal*. Vers. — F. Vadnai Hermin: *A legkisebb gyermek*. (II. rész.) *Elek nagyapó kis krónikája*. — *Fejtörő*. — *Elek nagyapó üzeni*.

Hasznos szórakoztató.

— Irta: Jani bácsi. —

A forralt víz.

Amint a mult alkalommal láttuk, a természetben előforduló víz nem tiszta. Különösen a kutviz sok ásványi anyagot tartalmaz feloldva. De van az ásványi anyagon kívül más is benne. Figyeljük csak meg a forralásra tűzre tett vizet. Amikor a víz melegedni kezd, apró buborékok szállnak fel, melyek a felszínre érve szétpattanva eltűnnek. Ezek a buborékok a vízben addig elnyelt levegő és szén-sav gázrészecskéktől vannak, melyek a melegítésre kiterjedvén, fajsúlyukban megkönnyebbülnek s felszállanak.

De a vízfelfőzésnél azt is lehet tapasztalni, hogy a majdnem színültig töltött fazékból kicsurog. Tehát hevítve kiterjed a víz és lehűtve összehúzódik. (Legjobban van összehúzódva, vagyis legsűrűbb 4 celsius foknál!)

Figyeljük meg a csak félig töltött s lefedett fazék vizét. Fővés közben emeljük fel a fedőt! Szép kristálytiszta vízecseppek vannak rajta, pedig a fővő víz nem tudott oly magasra felbugyogni!

Honnan került oda a víz?

A felforralásra felszálló vízgőzök a hidegebb fedélhez ütődve lehűlnek s megint cseppfolyós vízzé alakulnak át. De vajjon ez a víz olyan-e, mint a lenn lévő? Nem, mert ezekből a cseppekből az ásványi tartalom hiányzik. Ez tehát igazán tiszta víz s ezt párolt vagy desztillált víznek nevezik. Az ilyen víz ivásra, habár vegyileg tiszta, nem igen alkalmas, mert hiányzik belőle a már általunk megszokott íz, amit a kut vagy forrásvízben az elnyelt szén-sav, levegő s oldott ásványi tartalom okoz.

A desztillált víznek fontos szerepe a vegyi kísérleteknél s az orvosságok készítésénél van, s azért egész külön készülékek vannak, ahol a vizet elpárolják s az elszálló gőzöket lehűtve ismét cseppfolyóssá változtatják.

Ilyen nagy desztillálás a természetben is folyik. A nyílt nagy víztükrökből (folyók, tavak, tengerek) elpárolgó vízpára, köd alakjában felszáll s fenn a levegőben felhőkké egyesül, mely lehűlve nyáron eső (ritkán jég), télen hó alakjában hull vissza a földre.

Természetes, hogy az ilyen csapadékviz nem lehet olyan tiszta, mint a mesterséges desztillált víz, mert leesése alkalmával levegőt, a levegőben levő szén-savat nyeli magába, azonkívül magába szedi a levegő por, korom tartalmát is, azért van, hogy az emberlakta helyek közelében az esőviz mindig sárgás színezetű.

De viszont ebből következik, hogy az eső, hó tisztítja a levegőt s azért olyan üde, tiszta a levegő úgy, hogy ember, állat, növény szinte ujjá éled az esős idő után.

(Székelykeresztúr.)

Hugocskám születésnapjára.

— Irta: BAUMGARTEN LÁSZLÓ. —

Pici, fehér rózsza volt ma az én álmom . . .
Alvó rengetegnek keskeny útját jártam,
Fekete erdőben, teli holdvilágban.
Fekete erdőben csak meg kellett állnom,
Csevegő pataknak nádfűzérés partján,
S harmatfényes partján elbámulva néztem.

Karcsu nyirfa-hid nyult (fehér hánca a karfán)
Csillogva hintázó hullámok fölébe.
Puha pázsitszőnyeg volt a tulsó részen,
Holdfény hintette le apró kert körébe.
Nyirfa kerítette ezt is. Ahány ága,
Ezüst holdsugárral mind be volt meszelve.
Es az apró kertnek egyetlen virága
Friss hócsillogással úgy csillogott benne,
Mint egy maszületett, szelid, fehér bárány,
Pedig már kinyillott őt pompázó szirma.

Csipkés levélkéit környös-körül ringva,
Elkezdte a holdfény éjji muzsikáját,
Halvány, meleg szellő lengette a szárát,
S ime egyszerre
Duzzad a keble
Rózsavirágnak
Remegve, félve;
S valami pattan
Finoman, halkan
Éjji zenére;
S valami feslik,
Valami csillog
S reggeli csendig
Hatodik szirma csöpp rózsavirágnak
Egészre nyillott.

Pici, fehér rózsza volt ma az én álmom . . .
Olyan jól is esne
Nemcsak éjjelente,
Ezután is, mindig ilyennek találnom.

(Csikszereida.)

A MAGYAR CSALÁD TELJES OLVAS- MÁNYSZÜKSÉGLETÉT KIELÉGITIK

a Pásztortűz

szépirodalmi folyóirat,

Magyar Kisebbség

félhavi politikai szemle,

Vasárnapi Ujság

képes családi hetilap,

Cimbora

képes gyermekujáság.

Ha a családfő a fent felsorolt négy lapot megrendeli, amellet, hogy aránytalanul olcsóbban jut hozzájuk, a **Magyar Kisebbségben** politikai irányu érdeklődését, a **Pásztortűzben** magasabb rendű szépirodalmi igényeit elégíti ki, a **Vasárnapi Ujságban** a hét aktuálításait és szórakoztató olvasmányokat, a **Cimborában** pedig gyermekeit szórakoztató és nevelő hasznos olvasni valókat talál. Táborukban kell lenni tehát minden magyar családnak.

Kérjen mutatványszámot: a

Haladás Lap- és Könyvkiadó Vállalattól, Kolozsvár, illetve a **Magyar Kisebbség** kiadóhivatalától Lugos, illetve a **Cimbora** kiadóhivatalától, Szatmárról.

A legkisebb gyermek.

— Irta: F. VADNAI HERMIN. —

I.

A Timárpatak mentén, barátságos, fehérre meszelt kis házban, lábujjhegyen jár ma mindenki. Suttogva beszélnek a gyerekek, a cica még óvatosabban lépked, mint máskor, Pufi kutya sem ingerkedik a timárinasokkal. A tyúkok átbujnak a csűr kapuja alatt a kertbe s tompított hangon kotkodákolnak, Pista kakas pedig egészen elhagyta a mai napra a kukorékolást s méltóságteljes léptekkel méregeti az udvart véges-végig. Néha meg-megáll, fellábát gólyamódra felhuzza, behunytt szemhéja alól az eresz felé sandít, de fecske asszonyosság még mindig nem adta meg a csöndet beszűntető jelt; villás farkát élénken billegteti, majd leszáll közvetlenül Pista kakas elé s amilyen csöndesen sárga csőre csak bírja, halkan csi-csergi a baromfi-udvar zsarnoka felé:

— Ugy van, Kakas uram, ugy van, amint mondtam; a saját szememmel láttam. Kis bábát hozott az angyal hajnalban a házhoz. Gyöngy-

házfényű a teste, rózsás az arca s vörös annak minden egyes hajszála.

— Vörös? — álmélkodott Pista kakas.

— Igazán vörös? Soha még ilyet! A Vadász-családban láttam lenszinű és aranyszőke hajat, barna és fekete fürtöket, de vörös fejdisszel eddig csak én dicsekedhettem. És így mondja, fecske asszonyosság, hogy a kis Vadász-csemete vöröshaju?

— A legyek is azt zümmögik a falon.

Pista kakas hitetlenül csóválta meg husos taraju fejét, majd a Nap korongja felé kacsinzott, mintegy onnan várva a különös hír megerősítését. Csunya, lomha felhő terpeszkedett a juniusi ég ragyogó égboltján; egyetlen-egy felhő volt csak, körülötte szikrázott a kékség s a szürke tömeg önmagából táplálkozva nőtt, nagyobodott, terpeszkedett, míg eltakarta testével a napot s árnyékba borította először a kis vöröshaju szülőházát, majd annak környékét s szép lassan az egész várost s határát.

Pista kakas csak nézte, nézte, mint borul be fölötté az egész világ. Pikkelyes lábait kényelmesen emelgetve, lassan végiglépkedett a rózsafák előtt, megállt a vadszöllős lugas közelében s mégegyszer, hosszan, soká nézett az égre. Vajjon mit akart onnan kiolvasni? Ha a kis ujszülött sorsát szerette volna megtudni, azt pontosan leolvashatta az égről; ragyogó napsütés várt rá élte hajnala után, de egy sötét, vészterhes felhő, egyetlenegy volt csak, de az az egy nőtt, gyarapodott, árnyékba borította a gyermek s hozzátartozói világát.

Mondjam el, hogyan történt?

II.

Kilencen voltak a Vadász-gyerekek, amikor egy nyáreleji langyos hajnalban – még egy kis babát hozott az angyal a házhoz. Annyira megszokták már az eleven játékszert, hogy még egy tizedik testvérkének is tudtak örülni, s ha volt gyerek a világon, akinek sok szeretetben volt része, az minden bizonnyal a kis Vadász Béni volt. Testvérei között mindig akadt valaki, aki pilláinak csukódását, szemhéjának rebbenését figyelte. Első mosolya, fejcskájának tartása, az első gügyögés, lépteinek bizonytalansága mind az öröm és boldogság kuforrásává lettek. Csupa szeretet, becézés, kényeztetés volt a kis Béni élete; apjának szemefénye, anyjának kedvence volt a csöndes, mindig mosolygó gyermek. Egyetlen parányi bánata hajának rőt színe volt, ami a csöppség hiúságát sértette.

Ujjacskái némelykor hosszan mélyedtek nővérei hajába s hangjának ábrándos színezetével mondta: Milyen szép barna és szőke a hajatok. Ha az enyém is ilyen lenne! Egyszer, már negyedik évében lehetett – lelkenedezve szaladt be az utcáról: Ilus, Zsuzsi, jöjjetek csak! Ott megy egy kislány, éppen olyan a haja, mint az enyém! S a kapuhoz siető nővérei még láthatták, hogy az út tulsó oldalán egy vöröshaju leánygyermek sietett célja felé. S Béni megbékült mosollyal ismételtette: Éppen olyan a haja, mint az enyém . . .

Még a tehéncsordával hazatérő bocik között is megkülönböztette a svájciát a mi fehérszőrű borjainktól.

Ettől a bánatfelhőcskétől eltekintve derüs volt a kis Béni élete, mindaddig, míg egy ziman-kós tél, csupa betegséggel nem rontott a kis Vadász-házra. Kanyaró, vörheny, difteritisz egymást váltották föl. A ragályos betegséget már messziről hirdető vörös cédula le sem került a kapuról. Alig gyógyult föl az egyik gyermek, másik esett ágynak. Ámde mindez csak előkészítés volt a katasztrófára. A kicsinyek egytől-egyetlen meggyógyultak, a kaszás nem apró áldozatokat keresett, hanem könnyörtelen ridegséggel nyult a ház koronája, a szeretett, édes, jó apa után. Hirtelen, orozva támadta meg a család fejét. Sötét éjszaka volt, amikor hordágyra fek-

tették a drága beteget, hogy a szomszéd város kórházába vigyék, a nyitott ajtóból még egy néma bucsupillantást vetett szeretteire, még egyszer körüljártatta szeme sugarát meleg, kedves otthonán s az a pillantás annyi jóságos szeretetet, vágyódást, annyi fájdalmat, néma könnyörgést fejezett ki, hogy a gyermekek szíve rögtön felfogta, ez volt az utolsó pillantás, mellyel édesapjuk határtalanul szerető szíve körülsimogatta őket.

Kis Béni még nem tudta a nagy csapást a maga egész borzalmas mivoltában fölfogni. Négy éves mult csak s úgy szeretett volna játszani, de testvérei most sohasem voltak játékos kedvükben s annyit sirtak, ha anya nem látta őket. Hosszu, fekete fátlyat viseltek kalapjukon, fekete ruhában jártak, a tánc és ének messzire elmaradt mögöttük. Kis Béni annyi mindent szeretett volna kérdezni, de félt a sirvafakadó feleletektől. Délben, szokása szerint, kiállt a kis kapuba, de elnémult a harangszó, hazajöttek az iskolás fiuk is, apa mégsem fordult a kis utcába. Ilyenkor egyik-másik testvére szomoruan ölelte magához s Béni néma kérdésére könnyes szemmel válaszolta: Nem jön soha többé, elment a jó Istenhez. Béni fölemelte nagy dióbarna szemét az égre, hol tudomása szerint a jó Isten lakott, de ott nem látott semmi egyebet egy lomha, szürke felhőnél, mely éppen a Vadász-házra, az ő kis világára borított árnyékot.

Béni ez időtől fogva még csöndesebb, mosolya még szomorubb, ritkább lett. Pedig a „mindennapi kenyérünket“ a jó Isten megadta, most, úgy mint ezelőtt; a fűtött szoba, jó meleg ruhácska, derék testvérei szorgalmának gyümölcse – ma sem hiányzott. De mint gyöngye palántával az éltető napfény, úgy hiányzott az egész családnak, de különösen a család legkisebb csemetájének az apai szeretet, az apai védelem.

Csöndes mosolya iskolás fiu korában sem lett élénkebb. A hangos, verekedő fiukkal nem tudott megbarátkozni, s ha néha a leányok közé vitte játékos kedve, a fiuk durva gnyakacaja kísérte; kigunyolták, kinevették, de azért szerették kis Bényt. Tanítója is meg volt elégedve egy előmenetelével, mint magaviseletével, otthon pedig minden szem rajta pihent. Az ő mosolya adott erőt édes anyjának az özvegyiség elviseléséhez, az ő fejlődése bátorította, biztatta nővéreit kenyérkereső munkájuk elvégzésében. Pedig fejlődése elé sok nehéz akadály kördült. Ami súlyos gyermekbetegség létezik, mind meggyötörte szegény Béni gyöngyházfényü testét s sokszor állottak testvérei ágyacskája körül abban a hitben, hogy utolsó löbban abban a törékeny burokban a lélek.

Idősebb testvérei, egyik a másik után hagyták el a szülői házat. Messzi tájakon, idegen világrészekbe is vetődtek. Mind kisebb lett a kör, melyet a lámpa esténként megvilágított; mind szorosabban húzódtak egymás mellé az

otthonmaradottak, hogy fokozottabb szeretettel kárpótolják magukat azért a veszteségért, mely a többiek hiányával érte őket.

Kis Béni már csak másodmagával volt édesanyja mellett, mikor a vészterhes, borzalmas 1914-ik év júliusában szomorú levelet hozott a posta. A legidősebb fiú, a család büszkesége írta. Anyám, fáradt vagyok, az élet megtépázott. Ugy szeretnék pihenni! Azt hiszem, Nálad, otthon megtalálom az oly rég sóvárgott nyugalmat." S hazajött.

Pár nap múlva hangos dobszóval, riadó kürttel vonult az ifjuság színe, virága a zászlók alá; minden háznak volt egy, két, sőt több hadköteles tagja. Itt a családfőt siratták, amott a szülők reménysége búcsuzott – talán örökre s ez izgalmas napokban, amikor minden férfikarra szükség volt, a legnagyobb Vadász fiú otthon,

az anyjánál megtalálta az örök pihenést, a végső nyugalmat. Elment oda, ahol az Élet nem üthet több sebet, ahol semmi sem fáj.

A fekete gyászfátyol újból előkerült s Béni úgy érezte, másodszor árvult el. Aki apja helyett apaként szerette, gondoskodott róla, nem volt többé. A friss gyász tébolyító fájdalomában szinte megfélekedtek arról, hogy még van veszteni valójuk. Amíg a legidősebbet kísérték utolsó utjára, a harmadik fiú első volt azok között, kik a veszélyezettett végeken megjelentek.

Egy rózsaszínű táborigyapós lap a temetőből a harctérre fordította figyelmüket. Esős, borongós őszi napokon mint riadt madarak bujtak össze édes anya s két legkisebb árvája. A posta néha sűrűbben, néha bizony nagyon ritkán hozott hírt a szomorú özvegyi házba.

(Szászrégen.)

(Vége következik.)

Mese két kicsi kecskéről.

– Apró unokáinak meséli: Elek nagyapó. –

Itt sem volt, ott sem volt, de valahol mégis volt, volt egyszer egy öreg kecske s annak két kicsi kecskollója. Na, én már sok országot-világot bejártam, sok öreg kecskét láttam, de olyat, amelyik úgy szeresse a fiait, mint ez az öreg kecske, bizony én sem láttam. Soha el nem hagyta, mindig őrizte, vigyázta, dajkálta s bezzeg, hogy domborodott is a kicsi kecskék hasacska! Hanem egyszer mi történt? Nem történt egyéb: elfogyott a zöld füvecské, el a leveles ágacska, ettek volna s nem volt mit. Mit tehetett öreg kecske egyebet, nekikészülődött, hogy kimegy az erdőre, hoz onnét zöld füvecskét, leveles ágacskát.

– Mekekeke, lelkem gyermekeim, mondta az öreg, kecske én most elmegyek az erdőbe, de nehogy beeresszék a farkas-barkast, mert az gonosz állat s bekap titeket szőröstől, bőröstől.

Mondták a kecskollók:

– Mekekeke, lelkem anyám, ne busuljon, ne aggódjon, ahogy eresztjük be farkas-barkas komát. Nem csap itt lakomát!

Hát, elment az öreg kecske, de a lábát alighogy kitette, jött a gonosz farkas-barkas, ól ajtaján kopogtatott, kapargatott, s mondá:

– Hamar, hamar, nyissátok ki az ajtót, lelköm gyermekeim! Hoztam nektek zöld füvecskét, leveles ágacskát, mekeke!

De a kecskék megösmerték farkas-barkast a durva hangjáról s kiszóltak hozzá:

– Dehogy nyitjuk, dehogy nyitjuk! Nem vagy te az édes anyánk. Az ő hangja nyájas, kedves, a tied durva, rekedtes. Eltakarodj, farkas koma, nem lesz itt neked lakoma!

– No, lám, no, lám, morgólodott magában farkas koma, de okosok a kecskollók. De hiszen várjatok, tulajtok az eszeteken, tul bizony! Nosza, elszaladt a boltba, krétát vett ott, azt megette, a hangja megvékonyodott, mint a

cérnaszál, s újra visszament az ólhoz, kopogtatott az ajtaján:

– Mekekeke, lelköm gyermekeim, haza jöttem, szaporán ajtót nyissatok!

De farkas-barkas az ól ablakára tette a lábát s a kecskollók a lábáról megismerték.

Dehogy nyitunk ajtót, mekeke, mekeke,
A mi édesanyánk lába nem fekete.
Fel is ut, le is ut, farkas-barkas koma,
A te részedre itt nem lesz ma lakoma!

– Ej, ilyen-olyan, szedte-vette, – morgólodott farkas koma – hát a lábam fekete? Hiszen, ha csak ez a baj, fehér lesz az, mint a vaj!

Uccu, elszaladt a pékhez, ott elkeserögte, hogy a lábát megütötte, mégpediglen mind a négyet s kérte, kérte, olyan szépen kérte: kösse be tésztával s holnap, holnapután fizet majd – márkával!

Bezzeg hogy ez ígéretre virágos lett a pék kedve, s farkas lábát bekötötte. Most meg szaladt farkas-barkas a molnárhoz, s kérte, kérte, olyan szépen kérte, hintse be a lábát liszttel, szép fehérrel s hogyha meggyógyul a lába, térdig járhat a márkába!

Bezzeg hogy ez ígéretre a molnárnak is a kedve egyszeribe kivirágzott s ugyancsak vigyázott, farkas koma lába fehér legyen mint a mész.

Nosza, szalad farkas koma, most már harmadszor kopogtatott az ól ajtaján s beszólt édes anyás hangon:

Hamar, hamar, hamar, az ajtót nyissátok,
Mekeke, mekeke, haza jött anyátok.
Hoztam zöld füvecskét, leveles ágacskát,
Ne várassátok hát soká az anyácskát!

– Ohó, szóltak ki a kecskollók – mutasd elébb a lábadat!

Hiszen, ha csak ez kellett, farkas koma felvette a lábát az ablak fájára s hát Uram, Te-

remtöm, úgy fehérlett, mint a hó, s ó, ó, ó, a hét butikó ajtót mindjárt kinyitotta!

Hej, Istenem, Istenem, lett szörnyű ijedelem, mikor a farkas betoppant! Most már hová bujjanak? bujnak volna a föld alá, haj de nem nyílt meg a föld! Bujtak hát ágy alá, asztal alá, almás üregbe, kemence mögé, pohárszékebe, tálasba — ide bujt el hat kecskolló, a hetedik, legkisebbik, hát az ugyan hová bujjék? Uccu neki, bebujt a ládába! De hiszen bujhattak, farkas-barkas sorba kitessekelte őket, egymás után hamm, bekapott hat kecskollót, hetediket is kereste, nem találta, no de se baj, elég volt a hat is, alig tudott elcommogni, úgy megtelt a gyomra, elég ez éhomra.

Hát csak ment, mendegélt a farkas koma, nagyokat szuszogott, már alig csoszogott, amikor az erdőbe ért, ott egy fa alatt elterült s egyszerre elszenderült.

Hej, mi lesz most? Az lett, hogy haza jött az öreg kecske s hát az ajtó tárva-nyitva, fenekestől felforgatva a szoba s a kecskolló mind oda! Szólitgatja, hívogatja a fiait, sir, ri, jajgat, óbégat, tűvé teszen minden zugot: sehol, sehol kecskolló. Egyszer aztán nagy későre megszólal a legkisebbik:

- Itt vagyok, éd's anyám!
- Hol, hol, lelköm magzatom?
- A ládában, éd's anyám!

Nosza, felnyitja a láda fedelét, kikapja onnét a kicsikét, öleli, csókolja s kérdi: hol a többi? Mondja a kicsike, hogy itt járt farkas-barkas, hamm, bekapta mind a hatot!

Hej, nem volt maradása kecskeanyónak s mondta a kicsi fiának:

— Jere, fiam, jere, menjünk utánuk. Egy életem, egy halálom, míg a gyilkost meg nem találom, meg nem állok s jaj neki ha rátalálók.

Uccu, szaladtak az erdőbe szélnél sebesebben s bezzeg, hogy a farkas komát megtalálták egy fa alatt, úgy fujt, horkolt, szuszogott, hogy zugtak a falevelek, bölíngattak, hajladoztak a faágak.

Nézi, nézi kecskeanyó farkas komát, jobbról, balról vizsgálgatja s hát egyszer csak mit lát? Látja, hogy valami mozog a koma hasában.

— O, Istenem, Istenem, édes jó Istenem, fohászzkodott kecskeanyó, úgy tetszik énnekem, él mind a gyermekem!

No, nem sokáig gondolkodott, uccu, haza szaladt, hozott onnét tút, cernát meg ollót, aztán leguggolt a koma mellé, ollóval a belét nyissz, nyissz, kihalitá s hát egyszeribe: mekeke! egy kecskolló kidugta a fejét! Nyissz, nyissz tovább s hallj csudát: egymásután kiugrott mind a kecskolló, kutya baja sem volt egyiknek sem, mert a koma csak lenyelte, de meg nem ette.

Hej, volt nagy öröm! Fejemet hiába töröm, ilyen örömet nem láttam, mondhatom ezt bátran. Csattogott az olló, táncolt a kecskolló mind a hét, mikor aztán kitáncolták magukat, mondta kecskeanyó:

— Elég volt a táncból, gyerekek, nyissá-

tok ki a fületek! Szaladjatok a patakra, onnét követ hozzatok, ki egyet, ki kettőt, s amíg alszik farkas koma, töltsük meg a hasát, ez lesz neki jó lakoma!

Uccu, szaladtak a kecskollók, hoztak egy csomó követ, bedugdosták farkas koma hasába, kecskeanyó meg a nyilást bevarrta, aztán uccu neki, vesd el magad! Most már viheted a hasad, farkas koma!

No, hazaszaladt kecskeanyó a fiaival, közben felébredt farkas koma, s hát, Uram, Teremtőm, majd meghalt a szomjuságtól. Elhiszem azt, tele volt a hasa. Fölkel nagynehezen, elindul a patak felé, hogy igyék egyet jó nagyot, de amint ment, mendegélt, a kövek a hasában egymáshoz ütődtek-verődtek, zörögtek-börögtek, jobbra-balra gurultak, egy percig sem nyugodtak. Megáll farkas koma, néz erre, néz arra, ámul, bámul, vajjon mi zörög az ő hasában. Hiszen a kecske nem zörög, csak mekög! Megint elindult, de csak vánszorgott, mert az a sok kő húzta a hasát lefelé. Morgolódott magában egész uton:

Ej, valami de zörög,
Ide-oda höngörög!
Hat kecskollót bekaptam,
S kő zörög a hasamban!

Bezzeg hogy az zörögött! Végre nagynehezen a patakig vánszorgott, neki hasalt, de abban a pillanatba a kövek előre gördültek s belehúzták a patakba a komát. Ugy belehúzták, hogy ki sem jött onnét soha. Azalatt pedig a kecskollók otthon táncoltak, ujjongtak, majd kirúgták az ól oldalát. Még ma is táncolnak, ha meg nem unták.

(Kisbaczon.)

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!
A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

Betűrejtvények.

— Beküldte: Bogschné Pezold Irén. —

Z D O O
menyasszony

Nemzet C'

Ponty at at L
 at at A
 at at

— Beküldte: Porjesz József. —

M i i i S K' L M
 i i i e

— Beküldte: Fried László. —

a SZ ü P t' r.

